EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 31.8.2023.
COM(2023) 500 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Godišnje izvješće o operacijama humanitarne pomoći Europske unije financiranima 2022.

SADRŽAJ

Uvod 2

Globalni kontekst u kojem se pruža pomoć 2

Isporuka odgovarajuće i učinkovite humanitarne pomoći pogođenom stanovništvu 5

Pregled vanjskih procjena posebnih operacija 9

KORISNE POVEZNICE 10

Uvod

U ovom se izvješću predstavljaju glavne aktivnosti i rezultati politika Unije u području humanitarne pomoći 2022. koje je provela Glavna uprava za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći (GU ECHO) Europske komisije. Sastavljeno je u skladu s člankom 19. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1257/96 od 20. lipnja 1996. o humanitarnoj pomoći, kojim se od Komisije zahtijeva da Europskom parlamentu podnosi godišnje izvješće, a Vijeću sažetak o operacijama koje su financirane prethodne godine.

Zadaća je Glavne uprave za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći (GU ECHO) **pomoći u spašavanju i očuvanju života, zaštititi osobni integritet i ljudsko dostojanstvo te spriječiti i ublažiti patnju stanovništva pogođenog prirodnim nepogodama ili katastrofama izazvanima ljudskim djelovanjem** unutar ili izvan EU-a. U skladu s tim zajedničkim sveobuhvatnim ciljem GU ECHO djeluje kao donator humanitarne pomoći u EU-u i hitni pružatelj pomoći te kao koordinator i voditelj operacija civilne zaštite na razini EU-a u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (UCPM).

EU preko GU-a ECHO pruža humanitarnu pomoć ljudima kojima je ona potrebna širom svijeta na temelju humanitarnih načela **čovječnosti, nepristranosti, neovisnosti i neutralnosti** utvrđenih u članku 214. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ([1]) i Europskom konsenzusu o humanitarnoj pomoći ([2]). Humanitarna pomoć EU-a dodjeljuje se neovisno o bilo kakvim političkim programima i njome se nastoji bez iznimke pomoći osobama kojima je najpotrebnija, bez obzira na njihovu nacionalnost, vjeru, rod, etničko podrijetlo ili političko opredjeljenje.

Globalni kontekst u kojem se pruža pomoć

Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine u velikoj je mjeri obilježio 2022. i izazvao neviđenu humanitarnu katastrofu na europskom tlu. Zbog toga je EU organizirao veliku operaciju humanitarne pomoći i najveću, najdulju i najsloženiju operaciju odgovora civilne zaštite od uspostave Mehanizma Unije za civilnu zaštitu. To je bila **korjenita promjena** u načinu povezivanja humanitarne pomoći i odgovora civilne zaštite zahvaljujući **dosad nezabilježenom odgovoru** svih 27 država članica EU-a i četiriju država ([3]) koje sudjeluju u Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu.

Humanitarna situacija nastavila se drastično pogoršavati i u mnogim drugim dijelovima svijeta zbog stalnih sukoba i nesigurnosti, utjecaja klimatskih promjena, neuspješnog rada vlada, trajnog utjecaja pandemije bolesti COVID-19 i drugih epidemioloških pojava bolesti, kao i neizravnog utjecaja agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, što je dovelo do **dosad neviđenih razina potrebe za humanitarnom pomoći.** U najnovijem Izvješću o humanitarnoj pomoći na svjetskoj razini za 2022. ([4]) Ureda Ujedinjenih naroda (UN) za koordinaciju humanitarnih poslova (OCHA) procjenjuje se da je 326 milijuna ljudi trebalo humanitarnu pomoć i zaštitu na kraju 2022., 30,4 % više nego 2021. Daljnje pogoršanje humanitarne situacije u Afganistanu, Etiopiji i Sudanu ili katastrofe velikih razmjera koje su se dogodile u ljetnim mjesecima, kao što su razorne

([1]) EUR-Lex – 12016ME/TXT – HR – EUR-Lex (europa.eu).

([2]) Zajednička izjava Vijeća, predstavnika vlada država članica okupljenih u Vijeću, Europskog parlamenta i Europske komisije (2008/C 25/01).

([3]) Island, Sjeverna Makedonija, Norveška i Turska.

([4]) Ured UN-a za koordinaciju humanitarnih poslova, Izvješće o humanitarnoj pomoći na svjetskoj razini za 2022., ažurirano u prosincu (prikaz opažanja od 31. prosinca 2022.), 10. siječnja 2023.

poplave u Burkini Fasu, Čadu, Hondurasu ili Pakistanu, samo su neki od mnogih vidljivih primjera neprekidnog povećanja potreba za humanitarnom pomoći. Raspoloživi resursi za potporu humanitarnom djelovanju nisu mogli pratiti te brzorastuće potrebe. Štoviše, **jaz između potreba i globalnih sredstava za humanitarnu pomoć dodatno se produbio** 2022., pri čemu se razlika između potrebnih i mobiliziranih sredstava povećala s 11,3 milijarde USD na kraju 2021. na 18,3 milijarde USD na kraju 2022. ([5])

Štoviše, humanitarna pomoć često se pruža u vrlo teškim uvjetima koje obilježavaju **nepredvidljivost, nestabilnost i nesigurnost**. Područja sukoba nastaju i nestaju te se neprestano mijenjaju. To je velik sigurnosni rizik za terensku mrežu GU-a ECHO (50 ureda, 160 članova međunarodnog osoblja i 300 članova nacionalnog osoblja) i osoblje na misijama te za isporuku humanitarne pomoći, koja je otežana zbog ograničenog ili **uskraćenog pristupa** osobama kojima je potrebna humanitarna pomoć. To utječe i na nadzor koji treba provesti (tj. terensko praćenje financiranih aktivnosti i revizije na licu mjesta) te na procjene potreba za humanitarnom pomoći. Zbog sve češćih **povreda međunarodnog humanitarnog prava** (MHP) isporuka humanitarne pomoći postala je još teža i opasnija.

Unatoč tim **poteškoćama** GU ECHO **uspio je ostvariti svoje ciljeve** u skladu s prioritetima i ključnim mjerama navedenima u Komunikaciji Komisije o humanitarnom djelovanju EU-a: novi izazovi, ista načela, donesenoj u ožujku 2021. ([6]) **EU je ostao ključan globalni donator humanitarne pomoći**. Naime, dosljedno pruža humanitarnu pomoć u 83 zemlje na temelju potreba. Na njega otpada udio od 8,2 % ukupnih sredstava mobiliziranih u globalnom humanitarnom sustavu ([7]). EU nastoji osigurati dostupnost sredstava što većem broju osoba u nevolji u što više zemalja te brz, učinkovit i sveobuhvatan odgovor.

Ukupni **proračun za humanitarnu pomoć za 2022.** iznosio je **2,6 milijardi EUR**, što je omogućilo GU-u ECHO da intervenira ne samo u humanitarnim krizama velikih razmjera, kao što su one u Ukrajini, Siriji, Afganistanu ili Etiopiji, nego i u zaboravljenim/zanemarenim krizama, tj. u teškim i dugotrajnim krizama koje ne privlače medijsku pozornost i u kojima pogođeno stanovništvo ne dobiva dovoljnu količinu međunarodne pomoći, kao što su kriza na Haitiju ili kriza naroda Rohindža.

Početni proračun za humanitarnu pomoć za 2022. utvrđen je u iznosu od 1 794,4 milijuna EUR ([8]) (uključujući pojačano financiranje iz pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR) u iznosu od 211 milijuna EUR). Tijekom godine proračun je povećan nizom dodatnih uplata iz sljedećih izvora:

- SEAR za pokrivanje nekoliko kriza, uključujući Ukrajinu i povećanje nesigurnosti povezane s opskrbom hranom u svijetu (539 milijuna EUR) ([9]),
- preraspodjele iz instrumenata naslova VI. za ispunjenje potreba nastalih zbog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i njegovih kaskadnih učinaka (134,8 milijuna EUR),

([5]) Ured UN-a za koordinaciju humanitarnih poslova, , Izvješće o humanitarnoj pomoći na svjetskoj razini za 2022. i Ured UN-a za koordinaciju humanitarnih poslova, Izvješće o humanitarnoj pomoći na svjetskoj razini za 2021., ažurirano u prosincu (prikaz opažanja od 31. prosinca 2021.), 17. siječnja 2022.

([6])Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o humanitarnom djelovanju EU-a: novi izazovi, ista načela, COM(2021) 110 final.

([7]) Sustav UN-a za praćenje financijskih sredstava, Sažetak globalnog pregleda financiranja za 2022.

([8]) Taj iznos ne uključuje rashode za potporu (linije „BA"). S takvim je rashodima početni iznos za cijeli instrument iznosio 1 806,06 milijuna EUR u 2022.

([9]) Uključujući 39 milijuna EUR prenesenih iz 2021.

- *Virement Aide Humanitaire* (VAH – članak 30. stavak 2. Financijske uredbe); humanitarna pomoć dodijeljena Demokratskoj Republici Kongu (DR Kongo) (2,3 milijuna EUR),
- Europski razvojni fond (145,5 milijuna EUR) ([10]); prenamijenjeni prihod (3,8 milijuna EUR).

Prilog I. sadržava pregled proračuna dodijeljenoga za glavne krize obuhvaćene djelovanjem GU-a ECHO 2022. Glavne aktivnosti u raznim dijelovima svijeta mogu se sažeti kako slijedi:

- **Zapadna i središnja Afrika:** zbog sve većih potreba GU ECHO dodijelio je više od 175 milijuna EUR svojeg početnog proračuna za rješavanje problema nesigurnosti povezane s opskrbom hranom i pothranjenosti, za osiguranje pružanja osnovnih socijalnih usluga (zdravstvo, obrazovanje, vodoopskrba i sanitarne usluge) i za potporu pripravnosti u slučaju katastrofe u središnjem Sahelu, području uz jezero Čad, sjeverozapadnom i jugozapadnom Kamerunu, sjeverozapadnoj Nigeriji i Srednjoafričkoj Republici. GU ECHO ujedno se trudi promicati usklađenost s međunarodnim humanitarnim pravom te osigurati zaštitu civilnog stanovništva i humanitarnih radnika. Mobilizirana su povećanja sredstava, osobito za rješavanje problema nesigurnosti povezane s opskrbom hranom, što je dovelo do konačnog proračuna za to područje od više od 330 milijuna EUR.
- **Istočna i južna Afrika:** to su područje obilježili sukobi i znatno pogoršanje humanitarne situacije, uglavnom u Sudanu, Demokratskoj Republici Kongu, Rogu Afrike (Somalija, Etiopija, Kenija), Južnom Sudanu i Mozambiku. Brojna su područja pogođena i jakom sušom ili sezonom jakih ciklona, osobito u regiji južne Afrike i Indijskog oceana (Madagaskar/Mozambik), što je dovelo do opće nesigurnosti povezane s opskrbom hranom i gubitka sredstava za život. Početni proračun od 294 milijuna EUR povećan je na više od 540 milijuna EUR, što je omogućilo GU-u ECHO da zadovolji te i ostale najhitnije potrebe za humanitarnom pomoći na tom području.
- **Sjeverna Afrika, Irak i Arapski poluotok:** GU ECHO dodijelio je 128 milijuna EUR za zadovoljavanje potreba raseljenog stanovništva u sjevernoj Africi i Iraku te stanovništva pogođenog sukobom u Jemenu, čime je obuhvatio područja kao što su vodoopskrba, sanitarne usluge, higijena, opskrba hranom i ishrana, obrazovanje i zdravstvo. Dodatnim sredstvima, uglavnom za jačanje odgovora na sukob u Jemenu, dosegnut je konačan iznos dodijeljene potpore od 215 milijuna EUR za to područje.
- **Bliski istok:** GU ECHO dodijelio je početni proračun od 197 milijuna EUR za pružanje pomoći za spašavanje života milijuna ljudi pogođenih sukobima u Siriji i za osnovne potrebe raseljenog stanovništva i izbjeglica u Jordanu i Libanonu te ugroženih Libanonaca, čime je na kraju 2022. konačni proračun dosegao iznos od 240 milijuna EUR. Nastavio je ispunjavati potrebe za humanitarnom pomoći u Palestini ([11]) nastale zbog nastavka okupacije i nametnutog zatvaranja pojasa Gaze. Proračun za tu krizu povećao se 2022. s 25 milijuna EUR na 26,5 milijuna EUR.
- **Jugoistočna Europa, istočno susjedstvo i Turska:** agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, koji je počeo 24. veljače 2022., uvelike je obilježio humanitarno djelovanje

([10]) Financirano iz 10. i 11. Europskog razvojnog fonda.

([11]) Ovaj naziv ne tumači se kao priznanje Države Palestine niti se njime dovode u pitanje pojedinačna stajališta država članica o tom pitanju.

na tom području. Početni iznos od 27 milijuna EUR sredstava dodijeljenih Ukrajini te području zapadnog Balkana i istočnog susjedstva povećan je na više od 529 milijuna EUR. Od tog je iznosa 485 milijuna EUR dodijeljeno za gotovo 16 od ukupno 17,7 milijuna Ukrajinaca kojima je potrebna humanitarna pomoć, dok je 38 milijuna EUR dodijeljeno za pomoć ukrajinskim izbjeglicama koje su pobjegle u Republiku Moldovu, a pomoć je pružena i obiteljima domaćinima u Moldovi. Komisija je nastavila pružati potporu ranjivim izbjeglicama kojima je potrebna humanitarna pomoć u Turskoj sredstvima u iznosu od 125 milijuna EUR. Osim toga, u listopadu 2022. vodeći program Uvjetovana novčana pomoć za obrazovanje (CCTE) uspješno je prešao na financiranje GU-a NEAR u skladu sa strategijom povezivanja humanitarne pomoći i razvoja.

- **Azija i Pacifik:** GU ECHO tom je području 2022. prvotno dodijelio više od 114 milijuna EUR, iznos koji je ponajprije bio namijenjen potrebama stanovništva raseljenog zbog talibanskog preuzimanja vlasti u Afganistanu 2021. i potrebama osoba pogođenih državnim udarom u Mjanmaru 2021., uključujući narod Rohindža i njegove izbjeglice u Bangladešu. EU i njegove države članice pružili su veliku potporu Pakistanu nakon razornih poplava u lipnju 2022. te u izradi okvira za procjenu potreba i oporavak nakon katastrofe. Komisija je odgovorila i na potrebe nastale zbog sukoba na otoku Mindanao te zbog prirodnih katastrofa na Filipinima. Konačni proračun za to područje na kraju 2022. iznosio je 313 milijuna EUR.
- **Sjeverna i Južna Amerika i Karibi:** Komisijine aktivnosti odnosile su se na pružanje pomoći osobama pogođenima unutarnjom i regionalnom krizom u Venezueli, oružanim sukobom u Kolumbiji te sveprisutnim organiziranim nasiljem na Haitiju, u Srednjoj Americi i Meksiku. Bile su usmjerene i na potrebe za humanitarnom pomoći osoba raseljenih širom kontinenta te je u okviru tih aktivnosti pružena potpora za pripravnost u slučaju katastrofe. Komisija je tom području prvotno dodijelila iznos od više od 74 milijuna EUR, a on se do kraja godine povećao na 155 milijuna EUR.

GU ECHO općenito ne isporučuje humanitarnu pomoć izravno, nego izvršava svoj mandat tako da pruža sredstva za dvjestotinjak partnera (potpuni popis nalazi se u Prilogu II.). Sredstva su 2022. raspodijeljena među partnerima GU-a ECHO kako slijedi: 38,6 % nevladinim organizacijama (NVO-i), 49,6 % UN-ovim agencijama, 11,2 % međunarodnim organizacijama i 0,6 % vladinim organizacijama.

Isporuka odgovarajuće i učinkovite humanitarne pomoći pogođenom stanovništvu

U 2022. GU ECHO znatno je pridonio isporuci odgovarajuće i učinkovite humanitarne pomoći širom svijeta. Kako bi se potaknuli **multilateralizam i globalni poredak utemeljen na pravilima** s pomoću aktivnije uloge i snažnijeg istupa EU-a u svijetu, GU ECHO aktivno je sudjelovao u oblikovanju politike i zagovaranja humanitarne pomoći na europskoj i svjetskoj razini. Postignut je znatan napredak u ispunjavanju preuzetih obveza iz **Velikog dogovora** ([12]), osobito u pogledu fleksibilnog financiranja, zajedničkih i nepristranih procjena potreba te pojednostavnjenja izvješćivanja, s krajnjim ciljem povećanja učinkovitosti i djelotvornosti humanitarnog odgovora.

([12]) Veliki dogovor.

GU ECHO nastavio je pridonositi **objedinjenim sredstvima za pojedine zemlje** ([13]) radi daljnjeg **promicanja lokalizacije** i upotrebe nenamjenskih sredstava. Nadalje, GU ECHO jače se zalagao za veća izdvajanja financijskih sredstava za humanitarnu pomoć i bolju podjelu odgovornosti među donatorima, uključujući države članice. Dodatno je ojačao dugoročna **programska partnerstva** ([14]) s odabranim UN-ovim i međunarodnim organizacijama kako bi se ispitali učinkovitiji i djelotvorniji načini rada dok se priprema za uvođenje tog modela 2023. Primjeri inovativnih programskih partnerstava su partnerstvo za potporu programu Međunarodnog odbora Crvenog križa (ICRC) za sprečavanje povreda međunarodnog humanitarnog prava (trogodišnje širokonamjensko financiranje u iznosu od 10 milijuna EUR godišnje) te partnerstvo za potporu Međunarodnoj federaciji društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (IFCR) i programu lokalizacije (više zemalja, višesektorski trogodišnji ambiciozan program, 67 milijuna EUR godišnje).

U veljači 2022. pokrenuta je **politika humanitarne logistike** ([15]), čiji je glavni cilj spašavanje života povećanjem učinkovitosti, djelotvornosti i učinaka humanitarnih operacija. U sklopu te politike **program europskog kapaciteta za humanitarni odgovor** (EHRC) ([16]), koji je pokrenut u ožujku 2022., sadržava operativne instrumente osmišljene za pružanje brze, ali privremene podrške partnerima za popunjavanje praznina u humanitarnom odgovoru, uz istodobno osiguravanje veće učinkovitosti i isplativosti isporuke pomoći. Instrumenti uključuju pružanje **zajedničkih logističkih usluga** humanitarnim partnerima u obliku operacija prijevoza na međunarodnoj razini ili unutar zemlje (raznim načinima prijevoza, uključujući humanitarni zračni most EU-a (HAB) i let za humanitarnu pomoć), skladišnih kapaciteta, zaliha za hitne slučajeve te druge logističke podrške i koordinacije, kao i medicinskog znanja. Komisija je 2022. provela devet operacija europskog kapaciteta za humanitarni odgovor u Madagaskaru (dvaput), Ukrajini, Moldovi, Somaliji, Afganistanu, Mozambiku, Ugandi i Burkini Fasu. Osim toga, operacije letova za humanitarnu pomoć nastavile su se u Keniji, Demokratskoj Republici Kongu i Maliju. Organizirano je 60 humanitarnih zračnih mostova EU-a u korist 24 partnera u četirima državama (Afganistan, Somalija, Madagaskar i Republika Moldova), pri čemu su prevezene 842 tone humanitarnog materijala. Naposljetku, u Ukrajini i Republici Moldovi organizirano je 660 operacija cestovnog prijevoza te su otvorena tri skladišta u cilju podupiranja 49 humanitarnih partnera. Za te je aktivnosti 2022. dodijeljeno 23,5 milijuna EUR.

GU ECHO u potpunosti je iskoristio svoj **paket instrumenata za hitne situacije**, koji sadržava alat za odgovor na posebno hitne situacije velikih razmjera (ALERT), alat za borbu protiv epidemija, alat za odgovor manjih razmjera i Fond za hitnu pomoć u katastrofama (DREF), a kojim pruža prvu liniju hitne humanitarne pomoći u iznosu od 36,5 milijuna EUR za iznenadne krize koje se nisu mogle predvidjeti u njegovim provedbenim planovima humanitarne pomoći. U nastavku su navedeni neki primjeri dodjele sredstava: alat za odgovor manjih razmjera i zatim ALERT primijenjeni su kao trenutačan odgovor na poplave koje su pogodile Pakistan; na tropske ciklone na Filipinima, Madagaskaru, u Mozambiku i na Kubi te na potrese u Afganistanu i na Filipinima; alat za borbu protiv epidemija bio je od pomoći u odgovoru na bolest uzrokovanu virusom ebole u Ugandi i koleru u Libanonu, Siriji, Haitiju, Nigeriji i Malaviju. GU ECHO dopunio je 67 operacija Fonda za hitnu pomoć u katastrofama koje je IFRC proveo u 52 zemlje, među

([13]) Afganistan, Južni Sudan i Venezuela.
([14]) Programska partnerstva.
([15]) *DG ECHO thematic policy document: Humanitarian logistics policy* (Tematski dokument o politici GU-a ECHO: Politika humanitarne logistike).
([16]) GU ECHO: informativni članak o europskom kapacitetu za humanitarni odgovor (EHRC).

ostalim u vezi s krizom gladi u Africi te poplavama i potresima u jugoistočnoj Aziji i Južnoj Americi.

Nadalje, GU ECHO nastavio je 2022. raditi na **politikama i smjernicama koje ocrtavaju Komisijino stajalište o ključnim pitanjima**, pri čemu je svojim partnerima u provedbi dao konkretne preporuke kako bi se osigurale kvaliteta, dosljednost i odgovornost u provedbi humanitarnih operacija koje financira EU.

Kad je riječ o **pomoći u hrani, prehrani i sprečavanju gladi**, odnosno područjima u kojima su izravni učinci agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine dodatno pogoršali situaciju zbog povećanja cijena hrane, energije i gnojiva, GU ECHO znatno je povećao svoju pomoć, na više od milijarde EUR (tj. preko 75 % više nego 2021.). GU ECHO imao je ključnu ulogu i u uspostavljanju i olakšavanju sveobuhvatne strategije odgovora Tima Europa koju su EU i njegove države članice donijeli u lipnju 2022. Nadalje, izvješćivanje na temelju Okvira odgovornosti za prehranu za rast ([17]) potvrđuje da su GU ECHO i EU na pravom putu da ispune obećanje Tima Europa iz 2021., a to je da će poduprijeti ciljeve povezane s prehranom proračunom od najmanje 4,2 milijarde EUR do 2024.

Projekti usmjereni na **zdravstvo** kao primarni sektor podržani su 2022. s gotovo više od 300 milijuna EUR. S obzirom na povećanu složenost humanitarnih kriza, od kojih su mnoge dugotrajne, glavni cilj pomoći ostao je osigurati da se osnovne zdravstvene potrebe primjereno zadovolje višesektorskim pristupom koji se temelji na potrebama i u skladu s načelom „zdravlje u svim politikama”. GU ECHO isto je tako prioritetom smatrao sprečavanje epidemija/pandemija, pripravnost i odgovor na temelju iskustava stečenih za vrijeme pandemije bolesti COVID-19, uz poseban naglasak na ravnopravnom pristupu kvalitetnoj skrbi i zdravstvenim protumjerama u zemljama s niskim dohotkom i u humanitarnim krizama. Osim toga, GU ECHO podržao je međusektorske aspekte globalne zdravstvene politike kako bi se osigurao sveobuhvatan pristup, osobito u područjima mentalnog zdravlja i psihosocijalne potpore, spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava te zdravlja i raseljavanja.

GU ECHO nastavio je 2022. sustavno i javno zagovarati **međunarodno humanitarno pravo** u javnim izjavama i intervencijama na multilateralnim forumima. Sudjelovao je u organizaciji popratnog događanja na visokoj razini u okviru ministarskog tjedna Opće skupštine UN-a o promicanju odgovornosti za povrede međunarodnog humanitarnog prava, osobito seksualno i rodno uvjetovano nasilje. Međunarodno humanitarno pravo bilo je i jedna od glavnih tema na prvom Europskom humanitarnom forumu održanom u ožujku 2022. GU ECHO nastavio je podupirati i zagovarati zaštitu humanitarnih i zdravstvenih radnika te obrazovnog sektora od napada te je provodio mjere za pomoć djeci koja su sudjelovala u oružanim sukobima. Olakšavao je koordinaciju relevantnih aktera EU-a, osobito posredstvom međusektorske skupine za međunarodno humanitarno pravo, i podržavao jaču humanitarnu diplomaciju EU-a. Omogućio je i financiranje projekata povezanih s međunarodnim humanitarnim pravom, posebno podupiranjem programa ICRC-a za prevenciju povreda međunarodnog humanitarnog prava u okviru njegova prvog tematskog programskog partnerstva.

U kontekstu stalnih povreda međunarodnog humanitarnog prava i rasprostranjenih rizika od nasilja i slučajeva nasilja, uskraćivanja prava i zlostavljanja u današnjim krizama, GU ECHO zadržao je **zaštitu** kao prioritet provodeći rodno i dobno osviještene politike u svim sektorima intervencija, a njegov pristup rodu i rodno uvjetovanom nasilju u humanitarnim krizama iznesen je u radnom dokumentu službi Komisije „Rod: različite potrebe,

([17]) Globalno izvješće o prehrani za 2022. – Globalno izvješće o prehrani.

prilagođena pomoć” ([18]). Ostao je aktivan član Poziva na djelovanje za zaštitu od rodno uvjetovanog nasilja u hitnim situacijama ([19]) i izvijestio je o preuzetim obvezama iz Plana za razdoblje 2021.–2025. ([20]) Nadalje, povećao je usmjerenost na seksualno nasilje povezano sa sukobima kao odgovor na zabilježene događaje u nekoliko nedavnih i aktualnih kriza. U skladu sa Strategijom o pravima djeteta iz 2021. ([21]) GU ECHO ojačao je svoje aktivnosti za zaštitu djece, uključujući aktivnosti zagovaranja. Posebnu pažnju usmjerio je na zadovoljavanje potreba osoba s invaliditetom, u skladu sa smjernicama o uključivanju osoba s invaliditetom u operacije humanitarne pomoći koje financira EU i Strategijom o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030.

GU ECHO nastavio je stavljati naglasak na **obrazovanje u izvanrednim situacijama** (EiE), pri čemu je zadržao svoju obvezu ulaganja u obrazovanje ambicioznog iznosa od 10 % početnog proračuna za humanitarnu pomoć EU-a. Ukupno ulaganje u obrazovanje u izvanrednim situacijama 2022. iznosilo je više od 220 milijuna EUR, čime se nastojalo izravno ili neizravno poduprijeti više od 6 milijuna djece i mlađih adolescenata.

Kad je riječ o **prijenosu novčane humanitarne pomoći** ([22]), GU ECHO objavio je svoju politiku u ožujku 2022. i s njom upoznao širu javnost kako bi se povećale kvaliteta i učinkovitost gotovinskih programa. Ta politika označava znatnu promjenu u povezivanju prijenosa gotovine i socijalne zaštite te omogućuje sinergiju s ključnim razvojima u području digitalizacije i ozelenjivanja humanitarne pomoći. U suradnji sa Sjedinjenim Američkim Državama (Ured za humanitarnu pomoć i Ured za stanovništvo, izbjeglice i migracije) GU ECHO predstavio je forum donatora u gotovini na skupštini o koordinaciji gotovinske pomoći u skladu s Velikim dogovorom 2.0. Novi model potvrdio je Međuagencijski stalni odbor (IASC), što je znatan korak u strukturi koordinacije humanitarne pomoći, uključujući veliko sudjelovanje lokalnih aktera.

Kad je riječ o **klimatskim promjenama i uništenju okoliša**, GU ECHO dodatno je prilagodio svoj humanitarni odgovor rastućim i promjenjivim potrebama. Klimatski rizici sad su uključeni u humanitarne operacije. Minimalni zahtjevi zaštite okoliša i s njima povezane smjernice objavljeni su 2022. ([23]) kako bi se smanjili ugljični otisak i šteta u okolišu zbog humanitarne pomoći. Tehnička pomoć i potpora pružene su partnerima i osoblju GU-a ECHO kako bi se razmatranja o okolišu integrirala u operacije humanitarne pomoći koje provode GU ECHO i njegovi partneri. Osim toga, GU ECHO dodatno je ojačao svoju potporu pripravnosti na katastrofe ([24]) kojom se promiču pripravnost na više opasnosti i preventivno djelovanje. Ciljanim aktivnostima za pripravnost 2022. dodijeljeno je 77 milijuna EUR (za više pojedinosti vidjeti Prilog I.), pri čemu je 32 % humanitarnih operacija koje financira EU uključivalo elemente pripravnosti na katastrofe ([25]).

GU ECHO razvio je kombinaciju komunikacijskih aktivnosti čiji je cilj održati visoku razinu javne i političke potpore humanitarnoj pomoći EU-a i civilnoj zaštiti na temelju važnosti solidarnosti EU-a. Primjerice, GU ECHO objavio je niz središnjih i lokalnih priopćenja za javnost i nastavio uspješan niz terenskih posjeta s europskim novinarima, kao i putovanja za novinare koji prate povjerenika Lenarčiča. Proveo je nekoliko kampanja

([18]) https://ec.europa.eu/echo/files/policies/sectoral/gender_thematic_policy_document_en.pdf
([19]) https://www.calltoactiongbv.com/
([20]) https://www.calltoactiongbv.com/what-we-do
([21]) COM(2021) 142 final.
([22]) *DG ECHO Thematic Policy Document No 3: Cash Transfers* (Tematski dokument o politici GU-a ECHO br. 3: Prijenos gotovine).
([23]) guidance_on_the_operationalisation_of_the_mers_for_eu-funded_humanitarian_aid_operations.pdf (europa.eu).
([24]) Provedbom pristupa usvojenog 2021. (Smjernice GU-a ECHO o pripravnosti na katastrofe).
([25]) Ta brojka proizlazi iz revidirane metodologije koja se temelji isključivo na izvješćima humanitarnih partnera EU-a i možda ne uključuje rad na pripravnosti u drugim sektorima operacija.

za informiranje 2022., kao što je „Climate Connect”, kojima je prikazao humanitarni učinak klimatskih promjena i koje su doprle do više od 36 milijuna mladih u državama članicama.

Pregled vanjskih procjena posebnih operacija

Službe Komisije za evaluaciju odgovorne su za upravljanje, koordinaciju, praćenje i izvješćivanje o funkciji evaluacije. Daju pravodobne i visokokvalitetne rezultate evaluacije kako bi osigurale dokaze za informirano donošenje odluka i odgovornost. Evaluacije mogu biti geografske, tematske ili usmjerene na određeno partnerstvo. Prilog III. sadržava popis evaluacija izvršenih 2022. i onih koje su u tijeku.

KORISNE POVEZNICE

- Opće informacije o GU-u ECHO:
  http://ec.europa.eu/echo/en

- Financijske informacije o aktivnostima Europske komisije u području humanitarne pomoći 2022.:
  Odluke o financiranju (HIP) 2022. (europa.eu)

- Operativne informacije iz prethodnih godina:
  Europska civilna zaštita i europske operacije humanitarne pomoći | Europska komisija (europa.eu)

- Godišnje izvješće o radu za 2022., GU ECHO:
  Godišnje izvješće o radu za 2022. – europska civilna zaštita i europske operacije humanitarne pomoći (ECHO) (europa.eu)

- Godišnje izvješće o upravljanju i uspješnosti za 2022.:
  Godišnje izvješće o upravljanju i uspješnosti za 2022. (europa.eu)

- Izvješće o evaluacijama GU-a ECHO:
  https://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/evaluations_en

- Podaci o financiranju humanitarne pomoći Europske komisije i država članica:
  https://webgate.ec.europa.eu/hac/